DİBS Faizinde Stopaj İadesi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu	17.09.2025	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2023/1183	2025/640	VUK 116, VUK 124, GVK 75/2-5, GVK geçici 67, 5411 SK 140, İYUK 7

ÖZET

Vergiden muaf Fon, 2013-2018 döneminde DİBS faizlerinden kesilen stopajın iadesini düzeltme-şikâyet yoluyla istedi. Kurul, 5411 m.140 ile GVK geçici m.67'nin birlikte yorumlanması gerektiğinden uyuşmazlığın hukuki ihtilaf olduğunu belirterek iadeye hükmeden ısrar kararını bozdu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/dibs-faizinde-stopaj-iadesi-vergi-hatasi-danistay-vddk-2025-640/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

DANIŞTAY VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU 2023/1183 E. ,
2025/640 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2023/1183

Karar No : 2025/640

TEMYİZ EDENLER : 1- (DAVALI) ... Başkanlığı - ...

VEKİLİ : Av. ...

2- (DAVACI) ... Fonu -...

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU :... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı ısrar kararının temyizen incelenerek bozulması istenmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı tarafından, ... Bankası ... Şubesi nezdindeki depo hesabında muhafaza edilmekte olan Devlet İç Borçlanma Senetlerinden 01/01/2013 ila 30/09/2018 tarihleri arasında elde ettiği faiz geliri üzerinden yapılan gelir (stopaj) vergisi kesintilerinin iadesi istemiyle yapılan düzeltme başvurusunun reddi üzerine yapılan şikâyet başvurusunun reddine dair işlemin iptali ve yapılan kesintilerin tahakkuk tarihinden iadenin yapılacağı tarihe kadar işleyecek yasal faiziyle birlikte iadesi istemiyle dava açılmıştır.

...Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararı:

18/06/1999 tarih ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nu yürürlükten kaldıran ve 01/11/2005 tarih ve 25983 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun "Fon ve faaliyet izni kaldırılan bankalara ilişkin malî istisnalar" başlıklı 140. maddesinin birinci fıkrasında, davacının her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu düzenlemesine yer verilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Gelirin unsurları" başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasında, menkul sermaye iratları gelire giren kazanç ve iratlar arasında sayılmıştır. Aynı Kanun'un 75. maddesinde menkul sermaye iratlarının tarifi yapılmış olup anılan maddenin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendi uyarınca her nevi tahvil (ipotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipoteğe dayalı menkul kıymetler hariç ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil) ve hazine bonosu faizleri menkul sermaye iradı sayılacaktır.

193 sayılı Kanun'un "Vergi tevkifatı" başlıklı 94. maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi uyarınca, anılan Kanun'un 75. maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından, devlet tahvili faizlerinden ve hazine bonosu faizlerinden gelir (stopaj) vergisi tevkifatı yapılacaktır.
Diğer taraftan 30/12/2004 tarih ve 5281 sayılı Kanun'un 30. maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen ve 01/01/2006 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere 01/01/2006 tarihinden itibaren yürürlüğe giren geçici 67. maddesinin (2) numaralı fıkrasında, bu Kanun'un 75. maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından, ödemeyi yapanlarca, banka veya aracı kurumlara veya bunlar aracılığıyla diğer gerçek ve tüzel kişilere ödenenler hariç, % 15 oranında vergi tevkifatı yapılacağı düzenlenmiştir. Yine geçici 67. maddenin (5) numaralı fıkrasında, gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olmasının, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmamasının, vergiden muaf olup olmamasının ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmamasının (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkra hükümleri uyarınca yapılacak tevkifatı etkilemeyeceği hükmüne yer verilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Vergi hatası" başlıklı 116. maddesi şu şekildedir:

"Vergi hatası, vergiye mütaallik hesaplarda veya vergilendirmede yapılan hatalar yüzünden haksız yere fazla veya eksik vergi istenmesi veya alınmasıdır.

"

Anılan Kanun'un "Şikayet yolu ile müracaat" başlıklı 124. maddesinin birinci fıkrası ise şu şekildedir:

"Vergi mahkemesinde dava açma süresi geçtikten sonra yaptıkları düzeltme talepleri reddolunanlar şikayet yolu ile Maliye Bakanlığına müracaat edebilirler."

Olayda, davacı Fon'un 193 sayılı Kanun'un 75. maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendi kapsamında elde ettiği gelirlerin, ilgili banka tarafından 193 sayılı Kanun'un geçici 67. maddesi kapsamında gelir (stopaj) vergisi tevkifatına tabi tutulduğu anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığın çözümü bakımından 5411 sayılı Kanun'un 140. maddesinde yer alan yasal düzenlemenin, 193 sayılı Kanun'un geçici 67. maddesinde yer alan yasal düzenleme ile birlikte değerlendirilip yorumlanması gerekmektedir.

Bu kapsamda dava konusu edilen işleme ilişkin uyuşmazlığın, herhangi bir kuşku ya da hukuki tartışmaya meydan bırakmayacak şekilde açık bir vergi hatası kapsamında olmayıp ihtilafın çözümünün, maddi olayların ve farklı mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesini ve yorumunu gerektirdiği ve dolayısıyla hukuki ihtilaf niteliğinde olduğu anlaşıldığından, bu uyuşmazlık ancak süresinde açılacak davalarda incelenebilecek mahiyettedir.

Bu nedenle, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Vergi Mahkemesi bu gerekçeyle davayı reddetmiştir.

Davacının istinaf istemini inceleyen ... Bölge İdare Mahkemesi .... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:...sayılı kararı:

Davacının 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 140. maddesi uyarınca her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu ve elde ettiği gelirden yapılan kesintilerin hukuka uygun olmadığına yönelik iddialarının, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda yer alan vergilendirme hatalarından mükellefiyette hata kapsamında olduğu anlaşılmaktadır.

193 sayılı Kanun'un 94. maddesinde, banka hesaplarından elde edilen faiz gelirlerinden vergi tevkifatı yapılacağı ve anılan Kanun'un geçici 67. maddesinde ise, gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olmasının, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmamasının, vergiden muaf olup olmamasının ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmamasının yapılacak tevkifatı etkilemeyeceği kuralına yer verilmişse de, 01/11/2005 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nda, davacı Fon'un her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu hükmüne yer verildiği ve anılan Kanun'un özel kanun niteliğinde bulunduğu dikkate alındığında, 193 sayılı Kanun'daki düzenlemelerin davacı açısından uygulanmasına olanak bulunmamaktadır.

Bu kapsamda, Kanun'la her türlü vergiden muaf tutulduğu anlaşılan davacının elde ettiği faiz gelirleri üzerinden yapılan vergi tevkifatlarında hukuka uygunluk bulunmamıştır.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 112. maddesinin, 6322 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değişik (4) numaralı fıkrasında, fazla veya yersiz olarak tahsil edilen vergilerin, fazla veya yersiz tahsilatın mükelleften kaynaklanması halinde düzeltmeye dair müracaat tarihi, diğer hallerde verginin tahsili tarihinden düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanun'a göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz ile birlikte 120. madde hükümlerine göre mükellefe red ve iade edileceği hüküm altına alındığından, uyuşmazlık konusu vergilerin tahsil tarihinden itibaren işleyecek tecil faiziyle birlikte davacıya iadesi gerekmektedir.

Vergi Dava Dairesi, belirtilen gerekçelerle istinaf başvurusunun kabulü ile Mahkeme kararının kaldırılmasına ve davanın kabulüne karar vermiştir.

Davalının temyiz istemini inceleyen Danıştay Dördüncü Dairesinin 28/11/2022 tarih ve E:2021/798, K:2022/7096 sayılı kararı:

213 sayılı Kanun hükümlerine göre, dava açma süresi geçtikten sonra, ancak Kanun'da belirtilen durumlarla sınırlı olarak hukuki ihtilaf içermeyen basit ve açık hataların düzeltme ve şikâyet yoluna başvurularak dava konusu edilmesi mümkündür. Aksi takdirde, her türlü uyuşmazlığın düzeltme zamanaşımı içinde dava konusu edilebilmesi söz konusu olur ki, bu da dava açma sürelerini düzenleyen 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 7. maddesinin konuluş amacına uygun düşmeyecektir.

Temyize konu karar incelendiğinde Vergi Dava Dairesince, birbirinden farklı hükümler içeren 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun ilgili maddeleri ile bu maddelerin kanun koyucu tarafından kabul tarihi ve yürürlüğe girdiği tarihler dikkate alınarak uygulanacak kanun maddesinin özel kanun-genel kanun, önceki tarihli kanun-sonraki tarihli kanun yönlerinden bir hukuki değerlendirme ve yorum yapılmak suretiyle uyuşmazlık konusu olaya 5411 sayılı Kanun hükmünün uygulanması gerektiğinin belirlendiği anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda, uyuşmazlığın çözümü birbirinden farklı hükümler içeren 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun ilgili maddeleri uyarınca davacının elde ettiği faiz geliri üzerinden kesinti yapılıp yapılamayacağının ortaya konulmasına bağlı olup hangi mevzuat hükmünün uygulanacağının belirlenmesi hukuki yorum gerektirdiğinden, davacı tarafından ileri sürülen iddiaların, ancak süresi içerisinde açılan davada incelenmesi mümkündür.

Dolayısıyla, hukuki ihtilaf niteliğindeki dava konusu uyuşmazlığın vergi hatası kapsamında incelenmesi mümkün olmadığından, uyuşmazlığın esası incelenmek suretiyle davanın kabulü yönünde verilen Vergi Dava Dairesi kararında hukuka uygunluk görülmemiştir.

Daire bu gerekçeyle temyize konu kararı bozmuştur.

... Bölge İdare Mahkemesi... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı ısrar kararı:

Gerek vergi mahkemeleri, gerek bölge idare mahkemeleri gerekse Danıştay Dördüncü Dairesi tarafından verilen ve müstakar hale gelen kararlarla, özel kanun niteliğindeki 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nda davacının her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu hükmüne yer verilmesi nedeniyle her türlü vergiden muaf tutulduğu anlaşılan davacının elde ettiği faiz gelirinin vergilendirilemeyeceği açıklığa kavuşturulmuştur.
Bu kapsamda, davacı tarafından elde edilen faiz gelirinden vergi kesintisi yapılmaması gerektiği ve uyuşmazlığın müstakar hale gelen yargı kararları uyarınca herhangi bir kuşku ya da hukuki tartışmaya meydan bırakmayacak şekilde açık bir vergi hatası niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

Nitekim Danıştay Dördüncü Dairesi bazı kararlarında (13/09/2022 tarih ve E:2021/210, K:2022/4647 sayılı karar ile 01/11/2022 tarih ve E:2022/2324, K:2022/6054 sayılı karar), düzeltme/şikâyet yolu izlenerek açılan davalarda, uyuşmazlıkları hukuki ihtilaf niteliğinde görmeyip işin esasını incelemek suretiyle karar vermiştir.

Yine Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu, 07/12/2022 tarih ve E:2022/1335, K:2022/1464 sayılı kararında şu değerlendirmelere yer vermiştir:

"Uyuşmazlık konusu olayda gerek vergi mahkemeleri ve bölge idare mahkemeleri gerekse Danıştayın ilgili daireleri tarafından öteden beri verilen pek çok karar ile 27/03/2018 tarihinden önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri uyarınca bu tarihten önce akdedilen ikale sözleşmeleri kapsamında yasal hak ve alacaklara ilave olarak iş sözleşmesi sona erdirilen işçiye ödenen tazminatların (iş kaybı tazminatı, iş sonu tazminatı, iş güvencesi tazminatı gibi çeşitli adlar altında adlandırılması farketmeksizin) ücret mahiyetinde olmadığı müstakar hale gelen içtihatlar ile açıklığa kavuşturulmuş bulunmaktadır. Bu durumda davacı ile işvereni arasında 27/03/2018 tarihinden önce yapılan ikale sözleşmesi kapsamında davacının yasal haklarına ek olarak ödenen tazminatın gelir vergisine tabi olmadığı ve uyuşmazlığın müstakar hale gelen yargı kararları uyarınca herhangi bir kuşku ya da hukuki tartışmaya meydan bırakmayacak şekilde açık bir vergi hatası niteliğinde olduğu anlaşıldığından dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmamaktadır. Bu nedenle temyize konu ısrar kararında sonucu itibarıyla hukuka aykırılık görülmemiştir."

Vergi Dava Dairesi, ilk kararında yer alan hukuksal nedenler ve gerekçeye ek olarak belirtilen gerekçeyle ısrar etmiş ve ısrara konu olan ilk kararında davacı lehine vekâlet ücretine hükmedildiğinden yeniden vekâlet ücretine hükmedilmesine gerek bulunmadığına karar vermiştir.

TEMYİZ EDENLERİN İDDİALARI: Davalı tarafından, ısrar kararının hukuka aykırı olduğu belirtilerek bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

Davacı tarafından, ısrar kararında lehlerine vekâlet ücretine hükmedilmemiş olmasının hukuka uygun olmadığı ve kararın vekâlet ücreti yönünden düzeltilerek onanması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Davalı tarafından cevap verilmemiş; davacı tarafından temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'IN DÜŞÜNCESİ: Temyizen incelenen ısrar kararının, Danıştay Dördüncü Dairesinin kararında yer alan hukuksal nedenler ve gerekçe uyarınca bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunca, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmeksizin, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Danıştay Dördüncü Dairesinin yukarıda yer verilen kararının dayandığı aynı hukuksal nedenler ve gerekçeyle ısrar kararının bozulması gerekmektedir.
Diğer taraftan ısrar kararı bozulduğundan, temyize konu kararın vekâlet ücretine ilişkin hüküm fıkrası yönünden ayrıca bir değerlendirme yapılmasına gerek görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1-...Bölge İdare Mahkemesi ...Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı ısrar kararının BOZULMASINA,

2-Yeniden verilecek kararda karşılanacağından, yargılama giderleri hakkında hüküm kurulmasına gerek bulunmadığına,

17/09/2025 tarihinde oyçokluğuyla kesin olarak karar verildi.

X - KARŞI OY:

Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, dayandığı hukuksal nedenler ve gerekçe karşısında ısrar kararının bozulmasını gerektirecek nitelikte bulunmadığından, istemin reddi gerektiği oyu ile karara katılmıyoruz.